

Elżbieta Osewska, *Edukacja religijna w szkole katolickiej w Anglii i Walii w świetle Living and Sharing Our Faith. A National Project of Catechesis and Religious Education*
Tarnów 2008, Wydawnictwo Biblos, 453 s.

Książka ta jest rozprawą habilitacyjną dr hab. Elżbiety Osewskiej, adiunkta przy katedrze teologii pastoralnej małżeństwa i rodziny w Instytucie Studiów nad Rodziną, Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie. Autorka rozprawy jest bardzo znana zarówno w polskim jak i zagranicznym środowisku katechetów i specjalistów z zakresu edukacji oraz nauk o rodzinie. Do tego przyczyniły się jej publikacje (w języku polskim, angielskim, włoskim, portugalskim i francuskim), jak i liczne wystąpienia na sympozjach i kongresach krajowych oraz zagranicznych. Jej dorobek naukowo-dydaktyczny jest bardzo zróżnicowany. Wskazuje na zaangażowanie zarówno w naukową refleksję nad katechetyką, teologią pastoralną, naukami o rodzinie, polityką społeczną, komunikacją interpersonalną i edukacją, jak i na praktykę edukacyjną, o czym świadczą opublikowane jej autorstwa i pod jej redakcją podręczniki do nauki religii oraz organizowane i prowadzone przez nią formy doskonalenia zawodowego nauczycieli, np. zorganizowana przez nią ogólnopolska konferencja konsultantów, doradców ds. katechezy i nauczania religii oraz dyrektorów wydziałów katechetycznych pt.: „Kreatywny katecheta” w dniach 19-21 września 2009 roku w Ośrodku Doskonalenia Nauczycieli w Łomży.

W swojej monografii habilitacyjnej *Edukacja religijna w szkole katolickiej w Anglii i Walii w świetle Living and Sharing Our Faith. A National Project of Catechesis and Religious Education*, E. Osewska odpowiedziała na pytanie, czym charakteryzuje się edukacja religijna w szkołach katolickich na terenie Anglii i Walii oraz na ile ta koncepcja jest odzwierciedleniem założeń projektu *Living and Sharing Our Faith*. Wnikliwa analiza tego zagadnienia została osadzona w szerokim kontekście społecznym, politycznym, religijnym, historycznym i edukacyjnym Anglii i Walii. W dużym stopniu ułatwia to zrozumienie zmagania Kościoła rzymskokatolickiego na tym terenie o zachowanie wyznaniowego charakteru edukacji religijnej w swoich szkołach.

Na recenzowaną monografię składają się cztery rozdziały, *Wstęp, Zakończenie, Wykaz skrótów, Bibliografia* i *Streszczenie* w języku angielskim. Od strony merytorycznej i formalnej rozprawa zasługuje na uznanie, gdyż jest potwierdzeniem kompetentnej i solidnej pracy Autorki. Bowiernie katechetyka i nauki edukacyjne są zawsze otwarte zwłaszcza na pedagogikę, psychologię, socjologię, co dzięki jasnej prezentacji zawartej w pracy Autorki zostało mocno podkreślone. Lo-

giczny układ i solidne oparcie na źródłach i bogatej literaturze przedmiotu oraz poprawność metodologiczna uzasadniają wartość niniejszej rozprawy. Praca dr hab. E. Osewskiej pozwala uzyskać pełniejszą orientację o sytuacji, roli, naturze, celach, treściach i możliwościach edukacji religijnej realizowanej w szkole katolickiej Anglii i Walii.

Model angielski i walijski edukacji religijnej jest mało znany w Polsce, stąd tym większe znaczenie na gruncie polskim recenzowanej pracy. Podobnie ma się rzecz z bogatą bibliografią ujętą w cztery działy. Pierwszy to źródła zawierające archiwalia, pisma koordynatorów narodowego projektu, programy, podręczniki do edukacji religijnej i materiały katechetyczne, dokumenty Kościoła powszechnego i lokalnego, dokumenty państwowe i Kościoła anglikańskiego, dokumenty anglojęzyczne innych Kościołów lokalnych, dodatkowe katechizmy i materiały katechetyczne. Drugi dział to wyłącznie anglojęzyczna literatura przedmiotu. Natomiast 3. dział to literatura pomocnicza. Czwarty dział obejmuje encyklopedie, słowniki i leksykony. Należy zauważyć, iż prawie cała bibliografia jest w języku angielskim oraz pochodzi z różnorodnych miejsc. W jej skład wchodzi materiały archiwalne, publikacje książkowe i artykuły z licznych czasopism i z wielu anglojęzycznych krajów.

Rozprawa Elżbiety Osewskiej wnosi znaczący wkład w przybliżanie polskiemu czytelnikowi zagadnień dotyczących edukacji katolickiej w różnych krajach europejskich. Znajomość języka angielskiego ułatwia jej zarówno korzystanie ze źródeł obcojęzycznych, jak i opracowywanie nowych zagadnień edukacyjnych i katechetycznych w języku angielskim czy też przenoszenie innych rozwiązań na grunt polski. Recenzowana książka w znaczący sposób przyczynia się do poznania edukacji religijnej w Anglii i Walii oraz prezentuje wiele interesujących rozwiązań edukacyjnych, które mogą być zastosowane w edukacji w Polsce.

Ks. Adam Skreczko